

Károlyi Mihály emlékkiállítás készül

Budapest a Legújabbkori Történelmi Múzeumban az 1918-as „Őszirozsás Forradalom” évfordulójára Károlyi Mihály emlékkiállítással készül. Már rendezik a gazdag anyagot, amely történelmi sorrendben dokumentálja, hogyan lett Károlyi Mihály a második Magyar Köztársaság elnöke, a dúsgazdag grófból demokrata, majd a szocialista forradalom híve. Igen sok fényképet is kiállítanak, ezek jelentős részét maga Károlyi Mihály készítette. Kiállítják Károlyi könyveit, cikkeit és emléktárgyait. Egy szobát bútorait rendeznek be. Ezeket a bútorokat Károlyi Mihály özvegye ajándékozta a múzeumnak. A kiállítás az őszirozsás forradalom évfordulóján, október 31-én nyílik meg.

Időjárás

Várható időjárás ma estig: kevés felhő, eső nélkül. Gyenge, napközben kissé élelkebb keleti, délkeleti szél. Főként a Dunántúlon reggeli köd. A nappali felmelegedés kissé még erősödik. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet 21–22 fok között.

SORSOLÁS: szeptember 14-én. A Miskolci Cipész Készítő és Augusztusban megajátított cipőkhöz egy-egy tombolajegy mellékelte. Szombaton, szeptember 14-én a készítő elnöksége általános közgyűlésen a tombolajegy tulajdonosok között a Hámor Étteremben.

Tiszaszederkényi iskolák

Sok szó esik manapság iskoláink reformjairól, legújabb szülőtől, a közös igazgatású általános iskolákról és gimnáziumokról. Mi is ott voltunk a nekifutás, a nekifutás, a nekifutás napjaiban Ormosbányán, Mezőcsáton és Tiszaszederkényben. Az előbbi két községből sokat ígérő tervekről adtak hírt, a pedagógusok lelkiismeretes felkészüléséről, a tárgyi és személyi feltételek biztosításáról, illetve hiányáról.

Tiszaszederkényben szinte zökkenőmentesen nyitotta meg kapuit az azonos igazgatású általános iskola, gimnázium és szakközépiskola. Bodnár Elemér igazgató nagy örömmel üdvözölte: Tiz középiskolai tanár jött hozzá.

Nagy eredmény. Ha megdölgünk: a megyébe érkező szaktanárok harminc százaléka.

Hogy miért sikerült Tiszaszederkényben ilyen sok szaktanárt „csalogatni”? Ennek a titka a büvös „lakás van” jelében rejlik. Ugyanis a szederkényi városi tanács lakást tudott biztosítani tanárainak és a város fejlődése, szépen bontakozó jövője is nagy vonzóerőt gyakorolt a letelepülésre vágyó fiatal pedagógusokra. Amíg részben ösztönösük a Tiszaszederkényi általános iskola, gimnázium és szakközépiskola remek szaktanárátöltöttségének, igazságérzetünk egy kicsit berzenkedik: hány jogos szaktanár-kívánság hiúsult meg a megye különböző helységeiben a lakáshiány miatt. Tévedés ne essék: nem azért vagyunk szomorúak, hogy a megye szaktanárutánpótlásának egyharmadát a szederkényiek szerezték meg, és öröme, mert legalább itt maradéktalan pedagógiai munkát fejthetnek ki az új típusú iskolában, csupán azon tűnődtek el: másutt miért nem keresik a lehetőségeket pedagógus-lakások építésére.

A kitűnő szaktanár-ellátottság rögzítése után érdemes személyre

Őz művelődési gondjaiból-terveiből

IV.

Művelődési otthon a peremkerületben

Baljosz előjelekkel került be a köztudatba, már a kezdet kezdetén Sajóvárvány művelődési intézménye. Rossz tervek, kivitelezés körüli manipulációk — e fogalmak kísérték az építkezést egészen az ünnepélyes megnyitójáig.

A helyzet különösebben nem változott a művelődési otthon megnyitását követő időszakban sem a baleserencsét és eredménytelenséget illetően. Bármilyen jóindulatúlan készítették el az Ady Endre Művelődési Otthon mérlegét, a pozitív oldal nem túlságosan hízelgő. Ez egyben azt jelenti: a hozzáfűzött remények nem váltak valóra, a várakozás rész munkájával, termelékenységével paraszti nem érezhették túllontul a művelődési ház szellemi gondoskodását.

Az okok többirányúak.

Erőt meghaladó program

A művelődési otthon azt a munkamenetet és programot követte és követi napjainkban is, amit a központi művelődési ház produkál. Sajnos a nemes versengés lehetősége korántsem adott, mert a Liszt Ferenc Művelődési Intézmény pénzügyileg, gazdaságilag és részben személyileg is megalapozott, tisztességes körülmények között végzi munkáját. Az Ady Endre Művelődési Otthon évente mindössze 20 ezer forint támogatásban részesül.

Egyforma színvonalú tudatformáló tevékenységről tehát szó sem lehet. A baj lényege éppen abban van, hogy a peremkerületben is hasonló metódussal szervezték meg a népművelői munkát, mint a központi művelődési házban.

Szakköröket hívtak életre pénz nélkül. Amíg a testvér művelődési ház színjátzó, tánc- és fotoköre több tucat helyi és vidéki megmozdulásról, bemutatójáról és kézzel fogható produkciójáról beszélhet, addig az Ady Endre Művelődési Otthonnak egyáltalán nincs ilyen.

szélhet, addig az Ady „szak-körösdi” alig tehet valamit az eredmény-asztalra. Egy esztendő át mindössze egy operettet mutattak be az otthon színjátzóit. Ot előadást produkáltak Szirmai Mészkalács című művéből, ebből két vidéken. Az összebevett autóbussz költség címen fel-emésztette a vidéki túra.

Mozi — bosszúságokkal

A mozihoz szinte „lézengenek” a szórakozó mozilátogatók; a terem székei recsegnek, ropognak, mozmozás közben összetörnek. A vetítőgép 1924-ben látott napvilágot, berreg, zúg, tépi a filmet. Az ilyen irányú igények kielégítését Várkonyon a televízióra bízák. Az igényesebbek esetleg „bebumliznak” a szélesvásznú, különösen felszerelt központi művelődési ház mozájába. Nem sok jóval kecsesebb a lenyegében „önálló” művelődési házat a táncmulatság rendezése sem. E szórakozási forma lassan-lassan háttérbe szorul. helyét átveszik a családiasabb jellegű klubösszejevőtelek, vállalati rendezvények, otthoni összejövőtelek.

Van azonban az Ady Endre Művelődési Otthonnak egy lassan-lassan alakuló „profilja” és ez nem más, mint a színvonalasan megrendezett tsz-akadémiák előadásorozata, a különböző rendeztetési ismeretterjesztés. Ebben vallhat néhány kellemes eredményt magának a művelődési ház vezetősége.

Itt adódik a lehetőség egy kérdés feltevésére:

Van megoldás

Vajon a jelenlegi anyagi támogatással és a jelenlegi produkum felmutatásával mellett érdemes-e fenntartani a várakozó művelődési otthont? A válasz egyértelműnek látszik:

Barkácsolók kiállítása

Kölnben nagyszabású kiállítást rendezett a „Do-it-yourself mozgalom”, vagyis a Barkácsolók Országos Egyesülete. A kiállítás, amely szeptember 1-től 4-ig tartott, a legkülönbözőbb nyersanyagokkal, szerszámokkal és berendezésekkel ösztönzi a lakosságot arra, hogy a házkörüli apróbb munkákat szabad idejében egyedül végezze el.

A Trubadur új változata Weimarban

A weimari Deutsches Nationaltheater Verdi Trubadurjának dramaturgiai és szöveg szempontjából teljesen új változatát nyitotta meg őszi évadját. Salvatore Cammarano erősen elavult szövegkönyvét Dieter Bülter-Marell operatúraíró és Peter Ehrlich rendező dolgozta át.

Az új szöveg szerzői a XV. század vérbefojtott spanyol parasztfelkelését választották az opera történelmi háttérül; a műnek így a bonyolult események ellenére is sikerült áttekinthető és logikus cselekményt adni.

Huszonkét új oktatófilm

Az Iskolai Filmintézet ebben az évben 22 oktatófilmet készített az általános, illetve a középiskolai tanulók számára.

Az általános iskolások számára már elkészült a költői kitermelését és feldolgozását bemutató film, amely hasznos kiegészítése a kémia tananyagának. Elett az áruházból című nagy áruházból életéről, az ott dolgozók munkájáról készített filmet, szintén az általános iskolásoknak. Kétféle produkciót láthatnak a diákok a textilyártásról.

Még ebben a tanévben az iskolákba kerülnek a műanyagok szerkezetével, tulajdonságaival, feldolgozásával és felhasználásával foglalkozó oktatófilmek. Ezek a második

vegetáló báb-, foto-, színjátzó-, táncszakkör és kétes értékű filmvetítés céljából nem!

Ellenben nagyon is egyszerűnek látszik a művelődési ház teljes klubosítása, családias összejövőtelek szervezése és nem utolsósorban az ismeretterjesztő munka további javítása. Sőt: a magasszínvonalú ismeretterjesztés és a felnőttoktatás fellegvárává lenne érdemes átalakítani, átszervezni a jelenlegi munkát. Közismert előtűnk a felnőttoktatás egyik akadályai: a teremhiány. Világos: a várakozó kerületben ismeretekre vágyunk a lakók. Ezekhez az igényekhez kell igazítani a művelődési ház minden tevékenységét.

Ugy véljük: e nemes munkához az illetékesek nem sajnálják majd a nagyobb anyagi és erkölcsi támogatást sem.

Az óriáskémények tövében élő emberek művelődési gondjait, terveit néztük meg. A teljesség igénye nélkül, mert teljességre csak 30–35 ezer ember véleménye, kívánsága után törekedhetünk volna. A kiemelt gondolatok azt célozták, hogy az óriáskémények tövében élő, kicsinek látszó ember szellemi igénye törjön mind magasabbra és e szándékot minél kevesebb szubjektív vagy objektív akadály gátolja, fékezze.

Párkány László

Buta liba

Egész Európában páratlan őskori leletanyag került elő egy Uppony melletti barlangból

Páratlan értékű lelettel gazdagította ezen a nyáron a magyar őslénytani kutatást az Uppony község melletti Simkakóhegy egyik barlangjának feltárása. Abból a mintegy két tonnányi kőes, agyagos „földkittőlésből”, ugyanis, amelyet itt dr. Jánosy Dénes művelőgus, a Magyar Nemzeti Múzeum helyettes osztályvezetője irányításával lelkes fiatal diákok termeltek ki és tisztítottak meg, tömegesen kerültek elő az évek szászereivel ez előtt élt állatok csontjai. Megtaláltak az oroszán, az ősi medve, farkas, az ősböly, a szarvas, az őz, egy igen ritka, nagy termélt juh, sőt még egy teknős maradványait is.

A tudomány számára azonban ezekenél is sokkal nagyobb érték az apró gerincesek, emlősök, madarak, halak, békák, gyíkok, kígyók csontjainak nagy tömege. Abból a 12 egymásra rakódott rétegből ugyanis, amely ezeket a csontokat magába zárta, az alsó jégkorszaktól a középső jégkor végéig tartó, tehát körülbelül 200 ezer

évvél ezelőtt zárult negyedik millió év fejlődésének folyamatos története olvasható ki.

Tanácsstagok fogadóórái

Megyei tanácsstagok:
Szeptember 13: Eiben Endre, Tiszakarad, Új Elet Tsz. 16 óra; dr. Koczka Sándor, Taktaharkány, tanácskaza, 18 óra.

Miskolc városi tanácsstag:
Szeptember 13: dr. Illés Béla, J. Bajcsy-Zs. u. 13. sz., Iszt. 1., 17 óra.

Lenin Közhatali Művek
Bartók Béla Művelődési Háza:
Szeptember 12–13: Radványi Koppenhagában, Szines dán film, 10 óra alul nem ajánlott.

Szeptember 14: Hely a tetőn. Angol film. Csak 18 éven felülieknek.
Szeptember 15–17: A rendőrfelügyelő. Magyarul beszélő olasz film. Korhatár nélkül.
Kedzés: délután 5 és 7 óra.
Mátiné szeptember 15-én: Meglepetés a cirkuszban.

A Miskolci Rádió műsora:
A 188 méteres hullámhosszon 18–19 óráig

Megyei életről.
Gondolnák-e a jövőre.
Zierer: Gyermekkarnevál.
Nevelési kérdések: Tanóralejt gondolatok.
A közös fényképkiallítás a német vendégek szemével.
Magyar szerzők könnyűzenéjéből.

ESZAKMAGYARORSZÁG

A Magyar Szocialista Munkáspárt Borsod megyei bizottságának lapja
Főszerkesztő: Sárközy Andor
Szerkesztőség:

Miskolc, Tanácsház tér 2.
Telefonszámok:
Titkárság: 16-886; Kultúrrovat: 16-067; Ipari rovat: 16-035; Pártrovat: 16-078; Mezőgazdasági rovat: 33-687; Sportrovat: 16-049; Belpolitikai rovat, panasz ügyek: 16-046.

Kiadja:
Az Eszackmagyarországi Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Biro Péter
Kiadóhivatal:
Kossuth u. 11.
Telefon: 36-131
Térletről és postai
Kapható minden Borsod megyei postahivatalban és kézbesítőnél.
Indexszám: 25-053.

Készült a Borsodi Nyomdában.
Felelős vezető: Kárpáti György.

Jegyzetek

Önköltség és műszaki fejlesztés

Most, hogy az esztendő második felének is derekához közeledünk, egyre többször lapozgatják át üzleinkben a műszaki fejlesztési terveket. Szinte naponta esik azokról a feladatokról, amelyeknek megoldása előbbre viszi a technológia fejlesztését, a termelékenységet, hozzájárul a minőség javításához, a gazdaságosság fokozásához, egyszóval megteremtí a gyors, jó és olcsó munka feltételeit.

Ilyen átfogó s az egész gyár tevékenységét érintő műszaki fejlesztési terveket készítettek Ózdon is. Annak idején sok energiát fordítottak erre a munkára, alaposan, néha már aprólékosan kiszámították a költségeket és a ráfordításokat, s egy-egy ilyen intézkedés várható kihatása helyett kapott az önköltségi tervekben is. Más szóval: a költségek csökkentése minden egyes forintját műszaki intézkedésekkel „fedezték” le.

Akkoriban úgy gondolták, hogy egy esztendő alatt több mint 21 millió forintot takaríthatnak meg, az imént említett tervek megvalósításával. Aztán „menet közben” kiderült, hogy kissé óvatossá voltak, mert az év végére bizony a 30 millió forintot is meghaladja a műszaki és szervezési intézkedésekből eredő megtakarítás. Hiszen csupán a fajlagos költségelhasználás csökkentésével közel 10 millió megtakarítást produkáltak napjainkig. A manganérc megtakarítások összege is meghaladta az egymillió forintot. Az acélművelési új technológiát dolgozták ki, amelynek nyomán lényegesen olcsóbb lett a fajlagos fémfelhasználás, majd a fajlagos frissítő anyag csökkentését valósították meg. Az előbbi öt, az utóbbi nyolc millió forinttal járult hozzá az Ozdi Kohászati Üzemek önköltségének csökkentéséhez.

Ezeket az intézkedéseket csupán „izelítőnek” szánták, abból a vaskos műszaki fejlesztési tervből, melyet oly gondosan, körültekintően, szakszerűen és műszakilag is megalapozottan készítettek Ózdon, s amely manapság inkább valóság, mint terv. A papírra vetett intézkedések milliókban gyümölcsöző tettekké váltak, bizonyossággal annak: érdemes a műszaki fejlesztéssel tervszerűen, folyamatosan foglalkozni, mert ha a ráfordítást és az eredményeséget mérlegre tesszük, feltétlenül az utóbbi említett oldal billen majd alá a serpenyő.

Ezt bizonyítja az őzdi példa is.

— paulovits —

MOZIUZEMI VÁLLALAT

Filmszínházak MŰSORA

BEKE.

12–18: Hogy állunk, fiatalember! Magyar. Széles. K: naponta 4, 6, 8, 10 és 12 óra. Vasárnap 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13 óra. 12: Cári kegyelem.

ROSSUTH filmszínház

délelőtti műsora

12–13: A prágai tréfacsináló. Magyarul beszélő szovjet. 14 és 16 óra. 14: Hogy állunk, fiatalember! Magyar. Széles! 17–18: Transzport paradicsomból. Magyarul beszélő csehszlovák. K: vasárnap kivételével naponta 6, 9 és 11 óra.

KOSSUTH filmszínház

délelőtti műsora

12–13: A prágai tréfacsináló. Magyarul beszélő szovjet. 14–16: Transzport a paradicsomból. Magyar. Széles! 17–18: Transzport a paradicsomból. Magyar. Széles! 19–20: Transzport a paradicsomból. Magyar. Széles! 21–22: Transzport a paradicsomból. Magyar. Széles! 23–24: Transzport a paradicsomból. Magyar. Széles!

12: Lányok tavasza.

FAKLYA

12–13: Az utolsó előtti ember Magyar. Széles! 14–15: A három

testvér és A Mlyadi bosszú. Szines francia. Széles! 16–18: A szelimos vallomása. Magyarul beszélő nyugatnémet. K: csütörtök, péntek, hétfő, kedd, szerda 6, 8, 10 óra. Szombat csak 6 óra, vasárnap 3 és 7 óra. M. 15. 10 és 12 óra. Kard és kocka.

SÁGVÁH

12–14: A rendőrfelügyelő. Magyarul beszélő olasz. Széles! 15: Csodaszar. Magyar. 16–17: Ordítók között. Magyarul beszélő szovjet. K: naponta 5, 7, vasárnap 3 óra.

SZIKRA

12–14: Szélvihar. Szines olasz. jugoszláv. Széles! 15–17: Üzletmenet. Magyarul beszélő szovjet. K: kedd, csütörtök, péntek, szombat, vasárnap 5, 7, hétfőn csak 6 óra. M. 15. 10 óra: Lúdas Matyi.

TANCIS

12–14: Szélvihar. Szines olasz. jugoszláv. Széles! 15: Az aranyember. Szines magyar. Széles! 16–18: A Nap szerelme. Szines amerikai. Széles! K: csütörtök, péntek, szombat 6, 8, vasárnap 3, 5, 7, 9, 11 óra. Nevezzünk!

PETOFI

12–13: Efelől misc. Magyarul beszélő csehszlovák. Széles! 14: Csoda éjszaka. Magyar. 15–17: Szélvihar. Szines olasz–jugoszláv. Széles! K: hétfő, csütörtök, vasárnap 5, 7, kedd, péntek, szombat csak 7 óra. M. 15. 10 óra: Lillom!

MISKOLC-TAPOLCA

12–14: A hetedik esküdt. Magyarul beszélő francia. 18 éven felülieknek! 15: Különös házasság. Magyar. 16–17: Halászlégyény. Magyar. Szines amerikai. K: naponta 6 óra. M. 15. 10 óra: Elcserepít randevu.

MISKOLC-TAPOLCA KERT

12–13: A Nap szerelme. Szines amerikai. Széles! 14–15: Halál a cukor-szigeten. Szines csehszlovák. Széles! 16–17: A nagyvárasszony. Szines francia. Széles! 18: naponta este 8 óra.

DIADAL

14–15: Mindennap élünk. Magyar. 17–18: Francia kalandló. Magyarul beszélő NDK. K: kedd, vasárnap 1, 5, 7, 9, szerda, szombat csak 1, 7 óra. M. 15. 10 óra: Nevezzünk!

MISKOLC-HAMOR

14–15: En és a tábornok. Angol. Széles! 17–18: A göllővő zenés. Szines csehszlovák. K: kedden 5, szerda és szombat 7, vasárnap és 7 óra. M. 15. 11 óra: Az eső és a cseruza.

ERKEI

12: (du. 5 óra) Makszimka. Szines szovjet. 12: (este 7 óra) Keserő szerelem. Francia. 18 éven felülieknek! 15: Kötöttes. Magyarul beszélő lengyel. K: vasárnap 7 óra. M. 15. 10 óra: Meglepetés a cirkuszban.